

obira obade, kateri z brenčanjem vznemirjajo živino. Ta žuželka, ki živino nadleguje v juliju, avgustu in septembru, kadar jo ni tako lahko dobiti, leže svoja jajca v kožo govedom. Iz teh jajec se izležejo ličinke in sedaj se narede živini muzolji. Ličinka ostane do junija ali julija družega leta v koži. Ko je tako zrasla, zapusti svoje bivališče, če je poprej ni kak škorec živini izvlekel, pade na tla in se v tleh spremeni v bubo. V sedmih tednih pa izleti iz bube obad. Škorci poberejo na stotine obadov in njih ličink, katere potem ne nadlegujejo živine.

Škorci pa zatirajo tudi druge škodljive mrčese, kakor črve majskega kebra, raznovrstne manjše ličinke in črve. Po letu pobirajo kobilice, kebre in leteče žuželke po travnikih in njivah. Po zelji poberejo pa mnogo gosenic.

S pokončevanjem škodljivih mrčesov škorec veliko koristi kmetu, zato bi da pa moral gojiti, ne pa preganjati, kakor se semtertja rado pripeti. Škorci se hitro množe, ker vale dvakrat na leto po kacij šest mladičev.

Natančnejša opazovanja so pokazala, da par škorcev s svojimi mladiči pokonča na dan nad 300 žuželk. Skoro vsake tri do pet minut prinese škorec v gnezdo kako žuželko. Iz povedanega je vidno, kako strašne množine škodljivcev pokončajo škorci.

Škorec je tica selilka, ali ostane jako dolgo v našem kraju. Pomladi zgodaj pride in še le pozno v jeseni nas zapusti. Škorec je marljiv in vesel tič, kaj prijazna prikazen. Pravi vzgled marljivosti je, skoro nič ne miruje. Navadno gnezdi v drevesnih duplih, rad pa tudi napravi svoje gnezdo v umetno napravljene škatlje, katere mu človek postavi. Včasih je pa tudi zadovoljen s kako špranjo v zidu ali strehi.

Škorčeva korist se pa tako splošno ne priznava, kakor bi bilo želeti. Mnogi ga hočejo razkričati celo za škodljivca, ki krade grozdje, češnje in tudi zrnje, in še verjeti nočejo, da škodljive žuželke pobira. Natančnejše nekateri nočejo živali opazovati, tudi najslavnejšim prirodzancem pa ne verjemo.

Mnogi kmetje celo vojno napovedujejo škorcem in bi jih najrajše polovili in podušili. Posebno jih pa jezi, če kdo na drevesa obeša kake škatlje, da bi v njih škorci gnezdili.

Kdor je imel škorca v tičnici, se je pač prepričal, da ne je vinskih jagod. Če mu vinsko jagodo ponudiš, jo morda iz radovednosti vzame v klun, potem jo pa spusti na tla ter se je več ne pritakne. Zato pa priporočamo kmetom, da varujejo škorce in vse store, da se ti tiči naselijo na njih posestvu v večji množini. Dobroto bodo s tem povrnil, da bodo pokončali veliko število mrčesov in torej odvrnili velike nadloge.

Kmetijske raznoterosti.

Ržene in pšenične otrobi so jako dobra krma za živino. Po skušnjah so ržene otrobi posebno dobre za krave, ker imajo več mleka in boljše mleko, če se jim dajo. Pšenične otrobi so pa bolje za debelenje živine.

Prilivanje drevesom. Po leti je treba prilivati sadnemu drevju, ki raste na zemlji, katera ne drži moče. S prilivanjem dosežemo, da ne odpade nezrelo sadje in pa da drevo dela sadne popke za drugo leto. Prilivati se pa ne sme prav blizu debla, temveč malo proč, ker vodo srkajo male korenice, ki pa niso prav pri deblu.

Kose in srpi se raje brusijo, ako se denejo pol ure pred v vodo, kateri se je prililo pol odstotka žveplene kisline.

Poučni in zabavni del.

Balkanska mesta.

Gabrovo.

Iz Kazanlika pelja pot proti Gabrovemu s prva mej lepimi rožnimi vrtni in orehovimi gaji. V lepem orehovem gaju je lepa vas Hasat (Haskiej). Ta vas je pod turško vlado bila skoro popolnoma turška. S tega časa se je pa vse bistveno spremenilo.

Ko so se približale ruske čete, so Turki po večjem pobegnili in se večinoma niso več povrnil. Sedaj je v Hasatu nad 1100 prebivalcev in mej njimi jedva 300 Turkov, ki so vsi jako ubogi, umazani in raztrgani. Nekoliko dalje od te vasi je lep gozdič Šejnovo, kjer se je turška šipkovska vojska udala ruskemu generalu Skobelevu. Dalje prav pod gorami je pa velika bolgarska vas Šipka. Pred rusko-turško vojsko je to selo bilo celo mesto; imelo je nad 700 hiš, katere so bili popolnoma razdrli, kajti tukaj okrog so se vršili največji boji. Sedaj se je vas že zopet precej opomogla. Ima že blizu 2000 prebivalcev in novo cerkev.

Od te vasi pelje v ovinkih cesta čez Balkan. Okrog te ceste grobi in spomeniki potnika spominjajo na grozne dogodke koncem avgusta leta 1877. Vidi se še ostanki utrd in nasipov, v katerih so se Rusi bojevali. Na vrhu je jako lep pogled proti jugu na trakiško planjavo in Rodopske gore, proti severu se pa razprostira gorska gozdnata pokrajina z mnogimi potoki, iz katerih se zbira reka Jantra. Po tem goratem kraju raztresena je skupina manjših kmetijskih koč.

Le v enem kraju v nižavi vidi se več rudečih streh. To je mesto Gabrovo. To mesto ima visoke hiše, ozke ulice in lepe prodajalnice, sicer pa ima popolnoma krščanski značaj. Tukaj ni Turkov, minaretov in harem-skih zidov. Hiše so krite s pločami. Skozi mesto teče ali skoro bi rekli dere reka Jantra, čez katero drži v mestu šest mostov. Mesto šteje po poslednjem ljudskem štetju 7988 prebivalcev in mej temi je 7948 Bolgarov, 15 Turkov, 9 Nemcev in 7 Grkov. Turkov sploh okrog Gabrovega ni. V vsem gabrovskem okrožju so po zadnjem ljudskem številjenju našli 26 mohamedancev mej 34000 prebivalci. V Gabrovem in okolici ni bilo Turkov tudi pred osvobojenjem Bolgarije. Razen turških žandarjev in uradnikov ga skoro ni bilo mohamedanca.

Zgodovinski spomini Gabrovega sezajo le v 18. stoletje; mesto je torej novejšega izvora. V prejšnjem stoletju so gabrovski trgovci že trgovali z Rusijo in Rumu-